

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทย

The Structure of Local Administration Organization will be in Thai Political Context

กวีวัฒน์ คงพงศา¹

สืบพงศ์ สุขสม²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง โครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาโครงสร้างและหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในบริบทการเมืองไทยปัจจุบัน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญในบริบทการเมืองไทยปัจจุบัน และเพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มโครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทยปัจจุบันใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจากพื้นที่การวิจัยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากับผู้ที่มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับกำหนดนโยบายการบริหารส่วนท้องถิ่น และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อการเขียนรายงานผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์โครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบท

การเมืองไทย เริ่มต้นจาก การกระจายอำนาจผู้ท้องถิ่น ได้แก่ 1) รัฐจะต้องโอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ การต่างประเทศ และการเงินการคลังของประเทศ โดยรวม 2) การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน หากท้องถิ่นใดไม่มีความพร้อม รัฐจะต้องขยายเวลาให้เตรียมความพร้อมไปคร่าวละ 10 ปี ส่วนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ควรจะเป็นการถ่ายโอนโครงสร้างให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามลักษณะด้านต่างๆประกอบด้วย (1) ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน (2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต (3) ด้านการจัดระเบียบสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย (4) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (5) ด้านการส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว (6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำสำคัญ : โครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น, ที่ควรจะเป็น, บริบทการเมืองไทย

¹ สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

² (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.) อาจารย์ที่ปรึกษา

Abstract

Research was “The Structure of Local Administration Organization will be in Thai Political Context”. The objective ; To study the structure and function of Local Administration Organization will be in Thai Political Context. To compare the structure of local administration in the context of constitutional politics in Thailand. To analyze trends, the structure of local administration should be in the current political context Thailand. Using qualitative Research Methodology by studying the structure of local administration should be in a political context Thailand. The data used in the study of space research by in-depth interviews. Conversations with people who have direct experience with policy local administration. And study of all relevant documents to the report results.

The analysis of the local administration should be the political context in Thailand starting from decentralization include 1) The state will have to transfer the mission unrelated to national security foreign affairs And finance of the country as a whole. 2) Public services to the people If no local ready The state must be prepared to extend a term of 10 years. The transfer of tasks to the local administration. The structure should be transferred to local

administration based on the nature include ; (1) Infrastructure (2) quality of life (3) The social order and maintain order. (4) Conservation of Natural Resources and Environment. (5) The promotion of investment and tourism. (6) Arts, culture and local wisdom

Keywords : The Structure of Local administration organization, That should be, Thai Political Context.

บทนำ

หลังปี พ.ศ.2435 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าทรงปฏิรูปการบริหารราชการส่วนกลางโดยตั้งกระทรวง 12 กระทรวงและการปฏิรูปการบริหารส่วนภูมิภาคโดยทรงจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาล ในการปฏิรูปการบริหารส่วนท้องถิ่น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตราพระราชบัญญัติกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ พ.ศ.2440 โดยให้กระทรวงนครบาลจัดสุขาภิบาลขึ้นในกรุงเทพฯ แม้ว่ารูปแบบดังกล่าวจะไม่ใช่การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจหรือการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น (Local self-government) เพราะสุขาภิบาลกรุงเทพฯ เป็นลักษณะการปกครองท้องถิ่นโดยข้าราชการประจำ (Local government by government officials) บางที่จะเรียกว่าการปกครองท้องถิ่นโดยรัฐ (Local State government) พ.ศ. 2448 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา

ดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ทรงทดลองจัดตั้งสุขาภิบาลที่ตำบลท่าฉลอม เมืองสมุทรสาคร โดยให้มีคณะกรรมการ สุขาภิบาลประกอบด้วย กำนันเป็นหัวหน้า ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ช่วย นอกจากนี้ให้พ่อค้าใน เขตสุขาภิบาลเข้าร่วมเป็นกรรมการ โดยมี ข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้ควบคุมดูแลและสอบ บัญชี พ.ศ.2452 มีการตราพระราชบัญญัติ จัดการสุขาภิบาล ร.ศ.127 โดยการกำหนดให้มี สุขาภิบาล 2 ประเภทคือ สุขาภิบาลเมือง สำหรับท้องที่ที่ตั้งเมืองและสุขาภิบาลตำบล สำหรับท้องที่ที่ตำบล พระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการสุขาภิบาลจำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการเมืองเป็น ประธาน ปลัดเมืองเป็นเลขานุการ นายอำเภอ ในท้องที่ นายแพทย์สุขาภิบาล นายช่าง สุขาภิบาล และกำนันในเขตสุขาภิบาลจำนวน 4 คน ส่วนสุขาภิบาลตำบล ให้มีคณะกรรมการ สุขาภิบาลตำบล มีกำนันเป็นประธานและ ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตท้องที่สุขาภิบาลเป็น กรรมการ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้มีการจัดการบริหารท้องถิ่นแบบเทศบาลขึ้น โดยมีการร่างพระราชบัญญัติเทศบาลใน พ.ศ. 2473 แต่ที่ประชุมเสนาบดีสภาได้มีความเห็นว่าควรมีการทบทวน จนภายหลังการ เปลี่ยนแปลงการปกครองรัฐบาลของ คณะราษฎรจึงได้ตราพระราชบัญญัติจัด ระเบียบเทศบาล พ.ศ.2476 กฎหมายฉบับนี้ กำหนดให้มีเทศบาล 3 ระดับ ได้แก่เทศบาล นคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล โดยริเริ่ม

จัดตั้งเทศบาลครั้งแรกในปี พ.ศ.2478 ต่อมาปี พ.ศ.2495 ได้มีการตราพระราชบัญญัติ สุขาภิบาล พ.ศ.2495 โดยกำหนดว่าท้องถิ่นใด มีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นสุขาภิบาลให้ จัดตั้งท้องถิ่นนั้นเป็นสุขาภิบาล โดยมี คณะกรรมการสุขาภิบาลเป็นทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ มีนายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอที่เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอเป็น ประธานกรรมการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งปลัดอำเภอคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นปลัด สุขาภิบาล ในส่วนของการปฏิบัติงานประจำ ใช้การยืมตัวข้าราชการส่วนภูมิภาคมาช่วย ปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานสุขาภิบาลและ พ.ศ.2496 มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล 2496 โดยกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้ เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นนิติ บุคคล พ.ศ.2498 รัฐบาลจอมพล ป.พิบูล สงครามได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เพื่อส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์การ บริหาร ส่วน ท้อง ถิ่น ที่เป็นเอกเทศ มี งบประมาณและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกิจการ ส่วนจังหวัด ซึ่งแยกออกเป็นส่วนต่างหากจากร าชการแผ่นดิน โครงสร้างองค์กรแบ่งเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายนิติบัญญัติได้แก่สภาจังหวัด ซึ่ง ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของ ประชาชน ส่วนฝ่ายบริหารมีผู้ว่าราชการ จังหวัดเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปีพ.ศ.2499 มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 โดยจัดตั้ง

สภาตำบลขึ้นอยู่ในการควบคุมของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ และในปีเดียวกันนี้มีการตราพระราชบัญญัติบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 โดยกำหนดให้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล พ.ศ.2518 มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2518 ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ พ.ศ.2521 มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2521 ภายหลังจากยุบสภาภิบาลนาเกลือแล้วจัดระเบียบบริหารราชการใหม่ โดยนำหลักการจัดเทศบาลแบบผู้จัดการเมือง (City Manager) มาใช้เป็นรูปแบบการปกครองพิเศษ เรียกว่าเมืองพัทยา พ.ศ.2537 มีการตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยในครั้งแรกเป็นการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 ติดต่อกัน 3 ปี ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีสมาชิกสภาจากการเลือกตั้งส่วนหนึ่งและมาจากการแต่งตั้งส่วนหนึ่ง คณะกรรมการบริหารมีกำนันเป็นประธานคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ต่อมาได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542 ให้มีการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารมาจากความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และมีการแก้ไขอีกครั้งในปี พ.ศ.2546 โดยกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมา

จากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในจังหวัดนั้น พ.ศ.2540 มีการตราพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 โดยให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และต่อมา พ.ศ.2546 ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2546 โดยให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งของประชาชน แนวคิดพื้นฐานของระบบการบริหารท้องถิ่น จึงพอสรุปว่า เป็นระบบของการกระจายอำนาจทางการปกครอง ไปสู่ท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ ได้อย่างทั่วถึง ตรงกับความต้องการของราษฎร และเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นโดยให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เป็นกระบวนการให้การเรียนรู้ในระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชนในระดับท้องถิ่นราชการส่วนกลาง ต้องไม่มีอำนาจเหนือคณะผู้บริหารส่วนท้องถิ่น แต่มีบทบาทในการกำกับดูแล และให้ความช่วยเหลือ ท้องถิ่นต้องมีอิสระในการตัดสินใจ กำหนดทิศทาง นโยบาย และการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ ในระดับหนึ่ง การบริหารส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญต่อประชาชน เพราะเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเพื่อให้เกิดความทั่วถึงในการให้บริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาหรือตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและรวดเร็ว เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละ

ท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวยังไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า ถือว่าเป็นการช่วยเหลือรัฐบาลในการประหยัดงบประมาณหรือเป็นการลดค่าใช้จ่ายของรัฐบาล เพราะกิจการส่วนใหญ่ที่ท้องถิ่นรับมอบจากรัฐบาล ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยใช้รายได้ของตนเอง ซึ่งมาจากข้อกำหนดของกฎหมาย ในการบริหารท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักกรรูปแบบของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเบื้องต้น เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองไม่ว่าจะโดยการเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง หรือการตรวจสอบ การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งจะมีผลให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการปกครองในระดับประเทศประชาชนในท้องถิ่น สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ ดังนี้คือ

1. การใช้สิทธิในการเลือกสรร หรือเลือกตั้งผู้แทนของตนเอง เข้าไปเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการบริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นตัวแทนในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ และกำหนดทิศทางการพัฒนา ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตนเอง และชุมชน ทั้งนี้ หากผู้แทนข้างต้นไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ประชาชนในท้องถิ่นก็มีสิทธิที่จะไม่เลือกตั้ง ให้เป็นผู้แทนในสมัยต่อไปได้

2. การเสนอความต้องการ ต่อผู้แทนของตน เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณากำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน / โครงการ ในเรื่องต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน

3. การตรวจสอบ การดำเนินงานของสภาฯ และคณะกรรมการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ โดยการเฝ้ามอง และติดตามการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตน แล้วเสนอความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยเสนอในนามของกลุ่ม / ชมรม หรือองค์กรชุมชนในท้องถิ่น โดยอาจผ่านสื่อของชุมชน เช่น หอกระจายข่าว สื่อมวลชนท้องถิ่น หรือโดยวิธีการตั้งข้อสังเกต โดยผ่านปากต่อปากของชุมชนเอง หรือผ่านผู้แทนของตนที่ได้เลือกไป รวมทั้งการร้องเรียนผ่านผู้บริหารของหน่วยงาน ที่กำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นก็ได้

4. การร้องเรียน หรือร้องทุกข์ ต่อองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน จากการประกอบกิจการใดๆ ในท้องถิ่นนั้น ซึ่งเป็นสิทธิที่ประชาชนสามารถร้องเรียนได้ และขณะเดียวกันเป็นหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในฐานะเจ้าพนักงานฯ ที่ต้องดำเนินการแก้ไขเรื่องดังกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

5. การให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็น "กติกา" หรือ "หลักปฏิบัติ" ที่สภาท้องถิ่นได้

ตราขึ้น เพื่อให้ใช้บังคับในเขตท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง แล้วแต่กรณี รวมทั้งต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม เรื่องต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นด้วย จากบทบาท และสิทธิหน้าที่ของประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารท้องถิ่นดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่า ประชาชน เป็นองค์ประกอบ หรือปัจจัยที่สำคัญ ที่จะให้ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับประชาชนได้เป็นที่พึง และเป็นหัวหอก ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในท้องถิ่น สมดังเจตนารมณ์ของการบริหารส่วนท้องถิ่น ในระบอบประชาธิปไตย และการกระจายอำนาจสู่ประชาชนอย่างแท้จริง การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เป็น "ประชาธิปไตย" และที่ประชาชนมีส่วนร่วม จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ อย่างไรก็ตามการบริหารส่วนท้องถิ่น จะเข้มแข็งได้อย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับประชาชนได้อย่างยั่งยืน ประชาชนในท้องถิ่น จำเป็นต้องมีการดำเนินงาน ในลักษณะ "ประชาสังคม" กล่าวคือ มีการรวมตัวของชุมชน เป็นองค์กร หรือชมรม หรือ กลุ่มต่างๆ อย่างหลากหลาย ตามความต้องการของชุมชน เพื่อให้ทุกส่วนของชุมชนได้มีส่วนร่วม ทั้งในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การดำเนินการ และติดตามกำกับ การ โดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะเป็นองค์ภาคีหนึ่งที่สำคัญ และมี

บทบาทร่วมกับองค์กรต่างๆ ของชุมชนนั้น ในการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ปัจจุบันประเทศไทยจึงมีรูปแบบองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 5 รูปแบบ คือ

1. กรุงเทพมหานคร
2. เมืองพัทยา
3. เทศบาล (เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล)
4. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
5. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ด้านโครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 มาตรา 285 กำหนดให้ "องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ต้องมีสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น" ดังนั้น การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยทั่วไป จึงจะแบ่งโครงสร้างการบริหารจัดการออกเป็น 2 ส่วน คือ 1.สภาท้องถิ่น มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการตราข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ ในระดับท้องถิ่นนั้น ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการงบประมาณประจำปี ที่ฝ่ายบริหารเสนอ และเรื่องอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 หรือ

พระราชบัญญัติอื่นๆ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็นกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับ ที่ให้ชุมชนในท้องถิ่นนั้น ได้ยึดถือปฏิบัติ หรือเป็นกติกาของสังคม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข 2.คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ กิจการต่างๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และดำเนินการให้เกิดการบังคับใช้ตามกฎหมายท้องถิ่น ที่สภาท้องถิ่นได้ตราขึ้น เพื่อให้เกิดการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และคุ้มครองประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารส่วนท้องถิ่น ประชาชนในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริง เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการผลักดันให้กลไก (องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือราชการส่วนท้องถิ่น) ดำเนินการกิจการพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สุวัศดี โภชนพันธ์. 2547 : 7)

ในการศึกษาโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นต้องพิจารณาถึงความแตกต่างของโครงสร้างที่เป็นรูปนัย (Formal Static Structure) เน้น โครงสร้างที่กำหนดตามกฎหมายมีการจัดองค์กรแบบมีรูปแบบ เป็นอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ (Authority) ส่วนโครงสร้างที่เป็นรูปนัย (Informal Kinetic Structure) เป็นโครงสร้างที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนแต่แอบแฝงอยู่ในภายในโครงสร้างรูปนัย เป็นอำนาจ (Power)

ที่ใช้อิทธิพลในการวินิจฉัยสั่งการมีลักษณะเป็นอนุรูปธรรม (พรชัย เทพปัญญา, 2554 : 29) การบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองของประเทศไทย โดยบริบทการเมืองการปกครองของไทย ตั้งแต่อดีตได้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดผลกระทบต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ได้นำไปสู่ช่องว่างอำนาจทางการเมือง และช่องว่างดังกล่าวถูกเติมให้เต็มโดยข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือน ทำให้ระบบการเมืองการปกครองเปลี่ยนจากระบบราชาธิปไตย หรือรัฐกษัตริย์ มาเป็นระบบอำมาตยาธิปไตย หรือรัฐราชการ จนนำไปสู่การเติบโตของชนชั้นนอกระบบราชการ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักธุรกิจสั่งเข้า-ส่งออก กลุ่มนักลงทุนอุตสาหกรรม กลุ่มนายธนาคารบรรษัทการเงิน ซึ่งได้ก่อตั้งเป็นสถาบันได้แก่ สภาหอการค้าสภาอุตสาหกรรม และสมาคมธนาคารไทย การเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม ในยุคนี้อยู่ภายใต้ระบบราชการที่เรียกว่า อำมาตยาธิปไตย การพัฒนาเศรษฐกิจโดยมองข้ามการพัฒนาทางการเมือง ผลสุดท้ายก็นำไปสู่เหตุการณ์สำคัญคือวันที่ 14 ตุลาคม 2516 หลังจากนั้นระหว่างปี พ.ศ.2516-2556 น่าจะเป็นระบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย (ลิขิต ธีรเวคิน, 2550 : 258-259) แต่เนื่องจากการพัฒนาภาคสังคมยังตามไม่ทันการพัฒนาในภาคราชการและภาคธุรกิจ กลุ่มนักธุรกิจและนักการเมืองส่วนหนึ่งมีโอกาสดำเนินการมีบทบาททางการเมือง จนกลายเป็นกลุ่มพลังสังคมกลุ่มใหม่

เข้ามาเติมช่องว่างในเหตุการณ์ วันที่ 14 ตุลาคม 2516 ประเทศไทยได้อยู่ภายใต้การปกครองระบบชนาธิปไตย หรือ รัฐธุรกิจ หากย้อนครั้งในอดีตสังคมไทยเป็นสังคมแบบเกษตรล้วนๆ การค้าขาย ธุรกิจ และอุตสาหกรรมอยู่ในวงจำกัด แต่หลังจากวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ประเทศไทยเป็นสังคมที่มีเศรษฐกิจแบบกึ่งเกษตรกึ่งอุตสาหกรรม เหตุการณ์การเมืองวันที่ 19 กันยายน 2549 เป็นยุคของอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ หรือยุคโลกาภิวัตน์ ระบบการปกครองแบบอำมาตยาธิปไตยคงไม่สามารถจะบริหารราชการต่อไปได้ เพราะความตื่นตัวทางการเมืองของภาคประชาชนกลุ่มต่างๆ การขยายตัวของภาคประชาสังคม รวมถึงการตระหนักถึงจริยธรรมของนักการเมือง สิทธิเสรีภาพของประชาชน ทั้งในและนอกประเทศ และการรับรองโดยระดับสากล การจะมารวมอำนาจอย่างเดิมของกลุ่มชนาธิปไตยคงจะลำบาก มีเพียงทางเดียวคือต้องพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่เอื้ออำนวยต่อทุกภาคส่วนอย่างยุติธรรม การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันได้แก่ ความชอบธรรม (Legitimacy) ความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบได้เบียดได้ (accountability การมีส่วนร่วม (participation) และ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (efficiency and effectiveness) (ลิขิต ชีรเวทิน, 2550 : 261) ปราบปรามการเมืองของไทยได้ดำเนินมาตามลำดับทำให้ประชาชนในชาติมีความขัดแย้งในทางความคิด และนำมาสู่ความรุนแรงมีการ

เผชิญหน้ากันก่อนความวุ่นวายขึ้นในที่ชุมชนและทำลายทรัพย์สินของส่วนราชการทั้งส่วนกลางและขยายวงกว้างออกไปภายนอกปริมาตรในต่างจังหวัดบางจังหวัด อำนาจทางราชการไม่สามารถที่จะหยุดปรากฏการณ์นี้ได้ จึงเป็นเหตุให้ “คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)” มีข้าราชการทหารเป็นหัวหน้าคณะเข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 หลังจากนั้นได้ใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2557 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 มีจำนวน 48 มาตรา จนถึงปัจจุบันกำลังดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อรอประกาศใช้เพื่อดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรมาบริหารประเทศในเวลาต่อไป

การเมืองการปกครองของไทยต่อจากนี้ไป จะดำเนินต่อไปอย่างไร จะมีผลกระทบต่อการบริหารส่วนท้องถิ่นบ้างหรือไม่ มากน้อยเพียงใดเพราะการบริหารส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นนั้นๆเป็นอย่างมาก การพัฒนาท้องถิ่นก็เป็นการพัฒนาประเทศ เมื่อท้องถิ่นได้รับการพัฒนาที่เท่ากับว่าประเทศได้พัฒนาไปด้วย แต่เนื่องจากบริบทของการเมืองไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปรากฏการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจและต้องการหาคำตอบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา เปลี่ยนแปลง โครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพราะโครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการบริหารการพัฒนาประเทศทุกท้องถิ่นที่กระจายไปทั่วประเทศ มีผลกระทบต่อคนไทย

ทุกที่ ทุกแห่ง และมีผลกระทบระยะยาว การศึกษานี้จะช่วยในการเตรียมตัวเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงประเทศตามโครงสร้างใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ศึกษาและเป็น ประโยชน์กับส่วนรวมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในบริบทการ เมืองไทยปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้าง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ ในบริบทการเมืองไทยปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวโน้ม โครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ควร จะเป็นในบริบทการเมืองไทยปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการทำการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ ในการวิจัยถึงโครงสร้างองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการ เมืองไทยปัจจุบัน กรอบแนวคิดนี้ ประกอบด้วย 1) โครงสร้างองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด 2) โครงสร้างเทศบาล 3) โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล 4) โครงสร้างกรุงเทพมหานคร 5) โครงสร้าง เมืองพัทยา กรอบแนวคิดทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความเชื่อมโยงกันของโครงสร้างองค์การ บริหารส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “โครงสร้างองค์การ บริหารส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบท การเมืองไทย” ผู้วิจัยเสนอวิธีการดำเนินการ วิจัยโครงสร้างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทย โดยแบ่ง หัวข้อที่จะศึกษาสำคัญๆ ดังนี้ 1) ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง 2) เทคนิควิธีการสัมภาษณ์ เชิงลึกและการสนทนา 3) เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) เนื้อหาที่ใช้ ประกอบการวิเคราะห์ 5) วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

โครงสร้างองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทย ผู้วิจัยได้นำโครงสร้างในลักษณะของอำนาจ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายขององค์การ บริหารส่วนท้องถิ่น 5 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การ บริหารส่วนตำบล ทั้ง 5 รูปแบบ มีลักษณะ โครงสร้างแตกต่างกัน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1 กรุงเทพมหานคร เป็นองค์การ บริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดตั้งตาม ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และต่อมาได้ประกาศ ใช้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 มีฐานะเป็น ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง แบ่ง พื้นที่ปกครองเป็นเขต คณะผู้บริหารมาจาก

การเลือกตั้ง ปัจจุบัน กรุงเทพมหานคร ใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2525 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2542 กำหนดให้การบริหารราชการของกรุงเทพมหานคร ตามอำนาจหน้าที่ 27 ประการ

2. เมืองพัทยา เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ยกฐานะมาจากสุขาภิบาลนาเกลือ เป็นเมืองพัทยา เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2521 ปัจจุบันเมืองพัทยาได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ใช้บริหารราชการเมืองพัทยา กำหนดให้เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ 13 ประการ

3. เทศบาล เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนานที่สุด ตั้งแต่ พ.ศ. 2440 ปัจจุบันเทศบาลมีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มีโครงสร้างที่ชัดเจน ตามรายละเอียด ดังนี้

- เทศบาลตำบล มีสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน มีอำนาจหน้าที่ที่จำต้องกระทำ จำนวน 9 ประการ และมีอำนาจหน้าที่ที่สามารถจัดทำได้ 9 ประการ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 50

- เทศบาลเมือง มีสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน มีอำนาจหน้าที่ที่จำต้องกระทำ จำนวน 8 ประการ และมีอำนาจหน้าที่ที่สามารถจัดทำได้ 12 ประการ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 53

- เทศบาลนคร มีสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 24 คน มีอำนาจหน้าที่ที่จำต้องกระทำ จำนวน 9 ประการ และมีอำนาจหน้าที่ที่สามารถจัดทำได้ 12 ประการ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 56

4. องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบมาจากสภาตำบล มีจุดมุ่งหมายให้ราษฎรในพื้นที่ชนบทห่างไกลได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งระดับเป็น 3 ขนาด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก มีโครงสร้างฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำ จำนวน 9 ประการ และอำนาจหน้าที่อาจจัดทำ 13 ประการ

5. องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ที่มีการจัดตั้งรูปแบบสภาจังหวัดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546) มีโครงสร้างประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร (นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด) และฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายนิติบัญญัติ) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่

ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วน
จังหวัด 9 ประการ

การอภิปรายผล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วน
ท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทย
เป็นการเชื่อมโยงการเมืองการปกครองของ
ไทยกับ โครงสร้างองค์การบริหารส่วน
ท้องถิ่น เพราะว่าการเมืองของไทยอยู่ภายใต้
การบริหารของคณะผู้บริหารประเทศ ซึ่ง
คณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎ
ระเบียบต่างๆที่เป็นนโยบาย ประกาศใช้ให้
องค์กรต่างๆถือปฏิบัติในการบริหารงาน
ให้กับประเทศ เพราะฉะนั้น โครงสร้าง
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ
อย่างยิ่งสำหรับการเปลี่ยนแปลง การพัฒนา
ประเทศ โครงสร้างองค์การบริหารส่วน
ท้องถิ่นที่ควรจะเป็นในบริบทการเมืองไทย
มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรที่
ให้บริการแก่ประชาชนขนาดใหญ่ มีความ
จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาค
ส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริการให้
ประชาชน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
หรือลงมติในเรื่องต่างๆ เพราะ
กรุงเทพมหานครมีสภาพแวดล้อมทางด้าน
การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่
มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว อีกทั้งยังมีปัญหา
ต่างๆให้แก้ไขที่มีความสลับซับซ้อนมาก

เมืองพัทยา ตามพระราชบัญญัติว่า
ด้วยการเสนอชื่อ เสนอขอข้อบัญญัติท้องถิ่น

พ.ศ.2542 เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งในเขตเมืองพัทยาสามารถลงคะแนน
เสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกเมืองพัทยาและ
นายกเมืองพัทยาออกจากตำแหน่งได้ และยังสามารถ
เข้าชื่อ ขอให้สภาเมืองพัทยายก
ข้อบัญญัติเมืองพัทยาได้อีกด้วย จึงมีความ
จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีผู้บริหารมืออาชีพมา
บริหาร มากกว่านักการเมืองอาชีพบริหาร

เทศบาล การบริหารเทศบาลจะต้อง
ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการ
ตรวจสอบเทศบาลทั้งภายในและใช้องค์กร
ภายนอกเข้ามาตรวจสอบ เทศบาลต้องมีการ
ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้
ตระหนักในเรื่องประชาธิปไตย มีความรัก
และหวงแหนท้องถิ่นของตนเองให้มากที่สุด
เพราะจะเกิดผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็น
อย่างยิ่ง

องค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจาก
องค์การบริหารส่วนตำบลมีความใกล้ชิดกับ
ประชาชนมากที่สุด และมีจำนวนมากที่สุดใน
ประเทศ จึงมีความจำเป็นให้ประชาชน
ในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
เพื่อป้องกันการไม่พอใจ การแสดงออกโ
การทักท้วง ดิเตียนการทำงาน หรือมีการ
ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนา การเสนอแนะการ
ทำงาน หรือการลงมติถอดถอน เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็น
องค์กรปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่
มีผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัด
มาก ในแต่ละจังหวัดจะต้องมีโครงสร้างการ

ปกครองตามบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อให้การให้บริการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิจัยมาเป็น ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการให้ความรู้แก่ประชาชน ให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ นั้นๆเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ของตนเอง เพราะเนื่องจากว่าประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ในทางกฎหมาย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับตนเอง จำนวนมาก

2. ด้านการให้ความเสมอภาคกับท้องถิ่น บริบทของแต่ละท้องถิ่นที่มีความพร้อม ที่แตกต่างกัน ทำให้มีการพัฒนามีความแตกต่างกันด้วย ส่งผลให้ผู้รับผิดชอบ คำนึงถึงส่วนนี้ด้วย

3. ด้านการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ถือเป็นหัวใจหลักของการปกครอง จะไม่เกิดปัญหาอุปสรรคใดๆในการบริหาร เพราะร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ให้ทำการศึกษาวิจัยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเฉพาะท้องถิ่นที่แต่ละแห่ง เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความแตกต่างกัน การวิจัยจะเสถียรผลการวิจัยที่มากกว่า

2. ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมท้องถิ่นมาก เพราะตรงตามหลักแห่งการปกครองระบบประชาธิปไตย

3. เสนอแนะให้บุคคลในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากจะได้ข้อมูลที่ลึกและกว้างมากกว่า เพราะมีความรู้จักกันและการมีความไว้วางใจมากกว่า

บรรณานุกรม

โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด.

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ. (2546). ทิศทางการปกครองท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.

พรชัย เทพปัญญา. (2554). การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ : การศึกษาเชิงโครงสร้างและหน้าที่. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

ลิจิต ชีรเวทิน. (2550). **วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

สุวัสดิ โภชนพันธุ์. (2547). **ประวัติการปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.